

Turvallisuuden mittaamisen kypsyysanalyysi

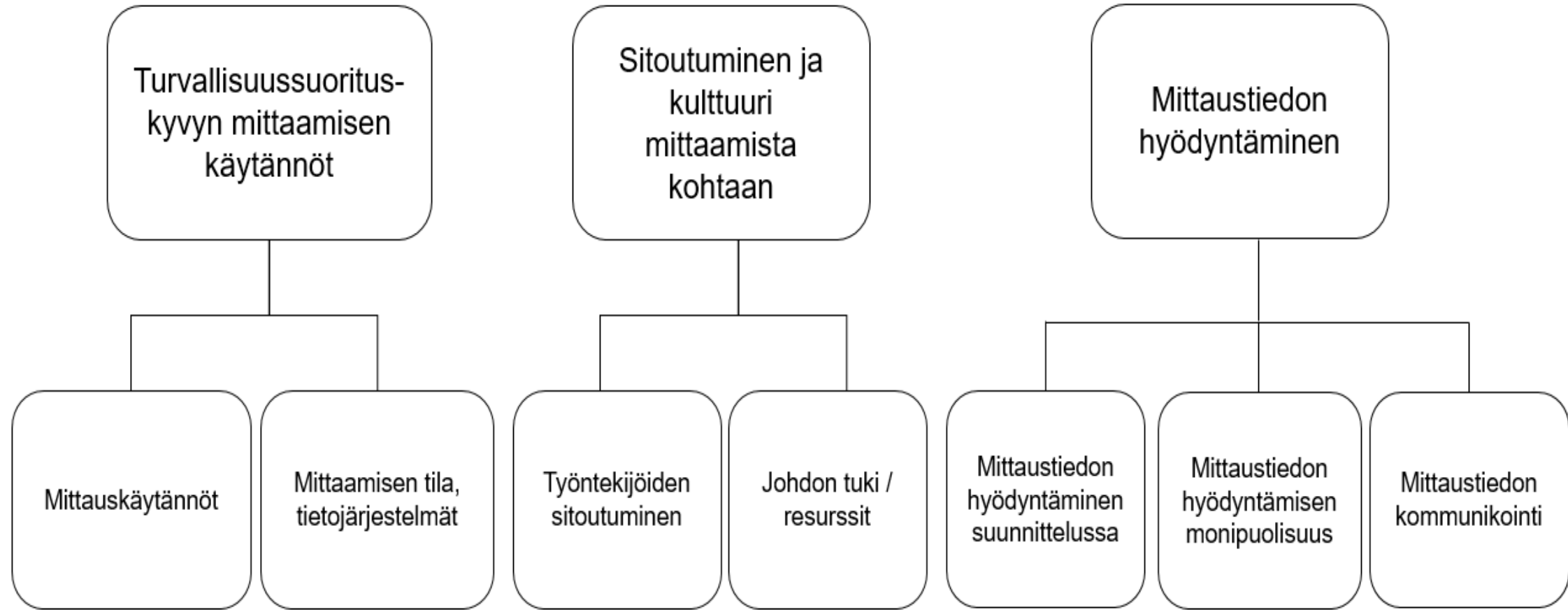
Aki Jääskeläinen (aki.jaaskelainen@tuni.fi)

3.6.2021

Taustaa

- Turvallisuuuteen liittyvän mittaamisen kypsyyismalleja ei ole aiemmin ollut
- Aiemmat mittaamisen kypsyyismallit ovat keskittyneet mittareihin, vaikka ongelmat on usein mittareiden hyödyntämisessä

Arvioinnin päänäkökulmat

Kypsyyden analysointi

- Mittaamisen ja mittaamista tukevien käytäntöjen tilan kuvaukset 28:lle arvioitavalle asialle (4 tasoa)
- Esimerkki:

Työturvallisuuteen liittyvien kustannusten mittaamisen tasapainoisuus	Pisteet
Työturvallisuuteen liittyviä kustannuksia ei mitata.	1
Työturvallisuuteen liittyviä välittömiä kustannuksia mitataan.	2
Työturvallisuuteen liittyviä välittömiä ja välillisiä kustannuksia mitataan.	3
Työturvallisuuteen liittyvien investointien yhteydessä tehdään kustannus-hyötyanalyysjä.	4

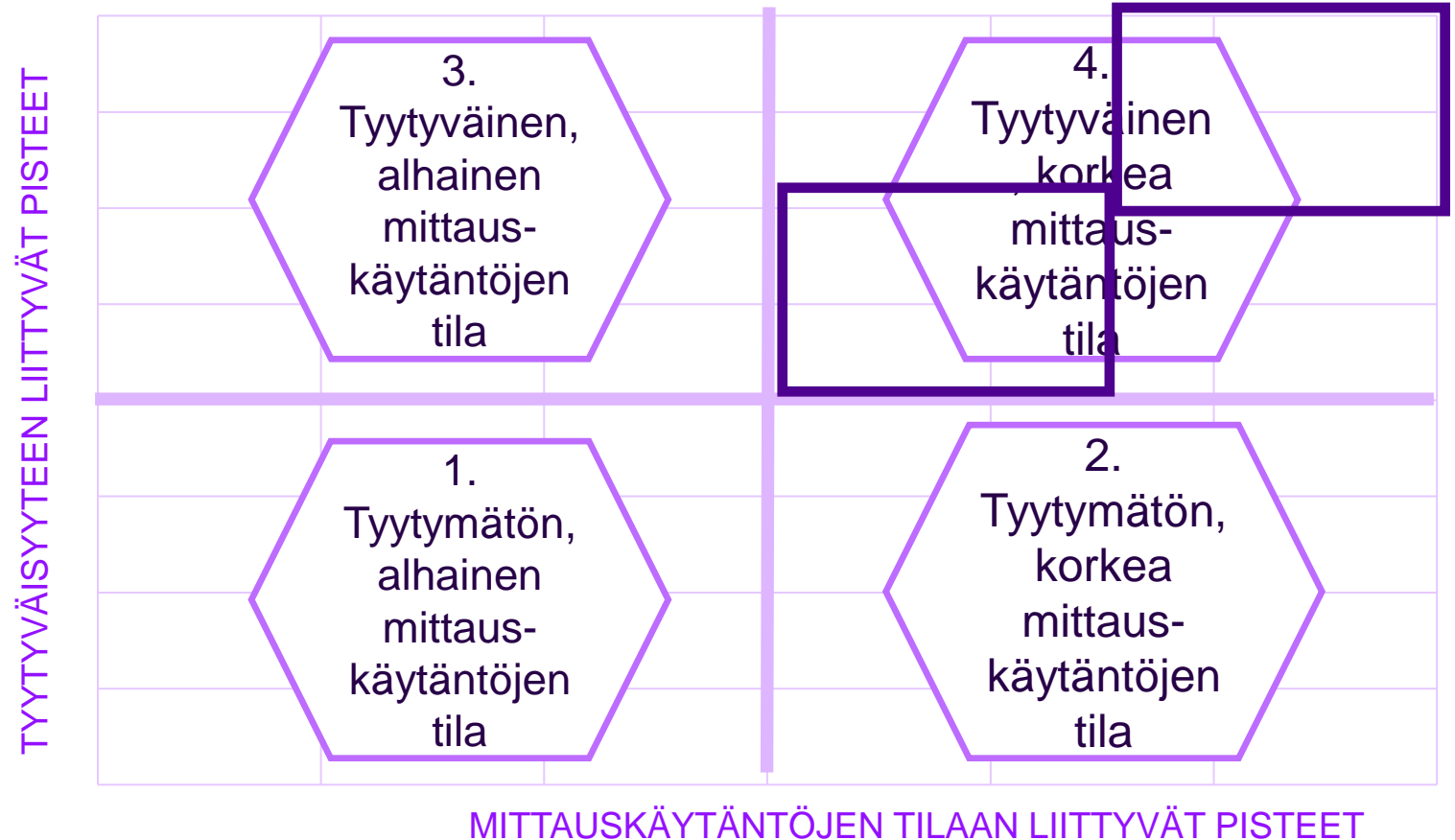
- Tyytyväisyyttä jokaisessa kolmessa päänäkökulmassa arvioitiin likert-asteikolla (1-5)

Mallin testaaminen

- Kysely lähetettiin 458 henkilölle
  - 173 vastausta -> 38% vastausprosentti
  - Tutkimus toteutettiin toukokuussa 2019
- Vastaajat erityisesti keskijohtoa, esimiehiä ja turvallisuusasiantuntijoita
- Mukana ei suorittavan työn tekijöitä

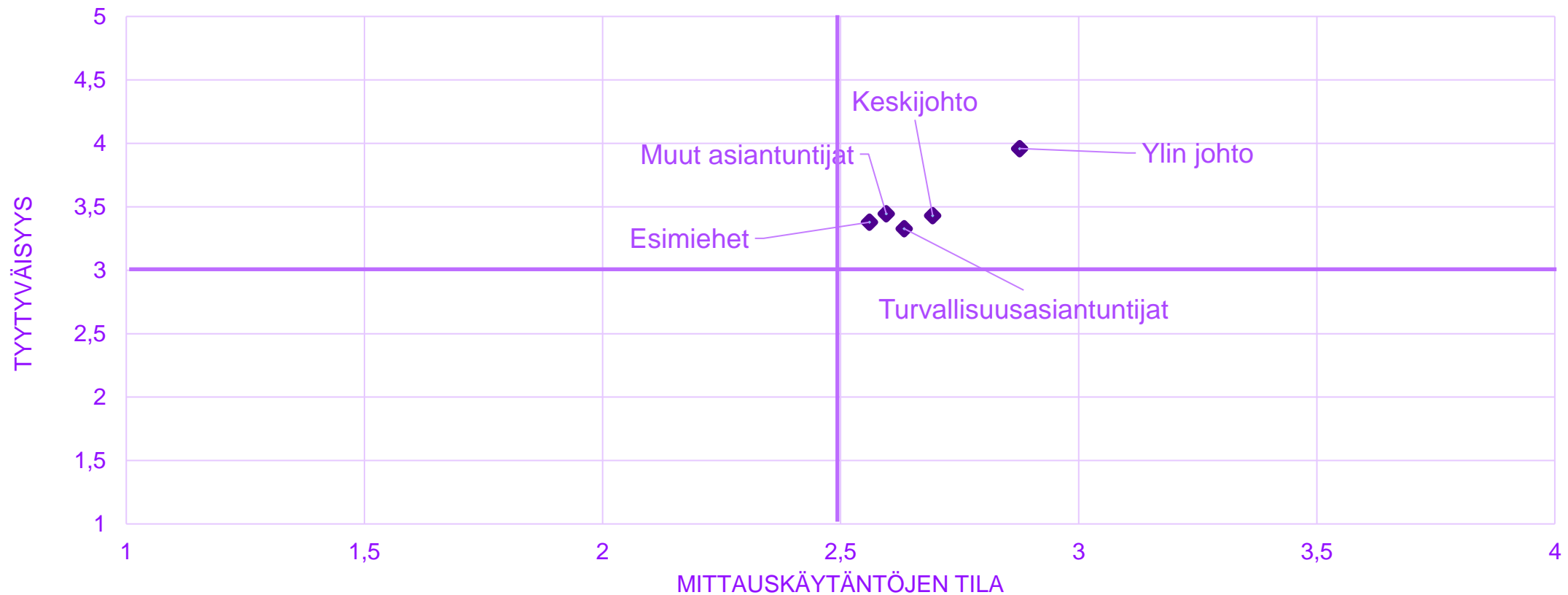
Kypsyysmatriisi

- Mittauskäytäntöjen tilaa ja koettua tyytyväisyyttä yhdistämällä saadaan kahdesta akselista muodostuvat kypsyysprofiilit

Vastaajaryhmien erot tuloksissa:

Ylimmällä johdolla näyttäisi oleva positiivisempi kuva mittaamisen tilasta

Tulosten tulkinta

- Tulosten hyödyntäminen ei ole vain numeeristen keskiarvojen laskua ja vertailua
- Tuloksia voi tulkita myös hyödyntämällä arviointiasteikkoa
- Esim. jos ”johdon tuki” tekijän tulokseksi on saatu 3,1
  - Voidaan tunnistaa vallitsevan tilanteen kuvaus sekä asettaa tavoitteeksi seuraavan tason kuvaus

Johdon tuki turvallisuuteen liittyvälle mittaamiselle

Mittaamisella ei ole johdon tukea millään johdon tasolla.

Ylin johto on sitoutunut mittaamiseen.

Esimiehet kokevat mittaamisen tärkeänä ja työntekijöitä kannustetaan mittaustiedon tuottamiseen ja raportoimiseen.

Mittaamisen toteuttamiseksi tarjotaan riittävät resurssit sekä tarvittava koulutus.

Muutama huomio tuloksista

- Mittaaminen tukee ylöspäin raportoinnin tarkoituksia hyvin
- Turvallisuuteen liittyy avoin ilmapiiri
- Mittaaminen ei tue turvallisuusosaamisen kehittämistä
- Mittaaminen ei ulotu toimittajien tai alihankkijoiden turvallisuuteen
- Ylimmän johdon positiivisempi kuva voi johtaa kehitysresurssien puuttumiseen
- Mittareihin liittyvät asiat paremmin kunnossa kuin tuki mittaamiselle tai mittauksen hyödyntämiskäytännöt
- Havaittiin että mittaamisella voidaan edistää (koettua) turvallisuuden tilaa
  - Pelkät toimivat mittarit eivät kuitenkaan riitä

Työkalun soveltaminen 1/2

- Työkalu toimii hyvin lähtötilan analysoimisessa aloitettaessa turvallisuuden mittaamisen kehityshanketta
  - Tarkempien kehityskohteiden tunnistaminen ja priorisointi
- Työkalua voidaan soveltaa myös jatkuvan kehittämisen tukena säännöllisin väliajoin
  - Arvioinnin toistuesssa sen toteutusta voidaan keventää
- Työkalua voidaan käyttää vertailtaessa oman yrityksen toimintoja tai yksiköitä sekä niiden tilannetta
- Aineistoa voidaan kerätä myös datapankin rakentamiseen ja datalähtöisten profiilikuvausten rakentamiseen
  - Eri profiilien tyypilliset (keskimääräiset) tilanteet turvallisuuden mittaamisen suhteen
  - Yritysten väliset vertailut

Työkalun soveltaminen 2/2

- Työkalu ei vaadi laajan kyselyn suorittamista
  - Voidaan käyttää myös keskustelun ja vaikka työpajatyöskentelyn tukena eräänlaisena “auditointilistana”
  - Pelkästään keskustelun arvioitavista asioista on havaittu lisäävän ymmärrystä mittaamisen tilasta
  - Tämä voi olla kevennetty toteutus laajamittaisen kyselyn jälkeen

- Kannustan rohkeasti kokeilemaan ja soveltamaan työkalua!

Arviotavat asiat

A) Mittausjärjestelmän tila:

- Mittareiden suhde strategiaan
- Mittareiden suhde johtamisjärjestelmään
- Mittareiden suhde riskienhallintaan
- Mittaamisen ennakoivuus
- Mittaamisen tasapainoisuus
- Mitattavien asioiden suhde toisiinsa
- Mittareiden käyttöperiaatteiden määrittely
- Mittaustiedon luotettavuus
- Mittareiden arviointi ja päivittäminen
- IT-järjestelmät mittaustiedon keräämisessä
- IT-järjestelmät turvallisuuspoikkeamien raportoinnissa
- Mittaustiedon saatavuus esimiestyössä

B) Sitoutuminen mittaamiseen:

- Työntekijöiden rooli mittaustiedon keräämisessä
- Työntekijöiden sitoutuminen mittaamiseen
- Johdon tuki mittaamiseen
- Resurssit mittaamiseen

Arvioitavat asiat

C) Mittaustiedon hyödyntäminen:

- Mittaustiedon hyödyntäminen suunnittelussa
- Kehitystoimenpiteiden tunnistaminen
- Mittaustiedon viestintä esimiehille
- Mittaustiedon viestintä sidosryhmille
- Mittaustiedon kytkentä palkitsemiseen
- Mittaustiedon tuki resurssoinnille
- Mittaustiedon tuki osaamisen kehittämiseen
- Mittaustiedon hyödyntäminen eri tarkastelutasoilla
- Mittaustiedon hyödyntäminen benchmarkingissa
- Mittaustiedon hyödyntäminen toimitusketjussa